

IN MEMORIAM

DR. MUHAMED ŽDRALOVIĆ (1944-2007)

Pred samo predavanje ovoga broja Anala u štampu stigla nam je tužna vijest iz Zagreba da je naš kolega, prijatelj, profesor i saradnik našega časopisa dr. Muhamed Ždralović 21. novembra 2007. godine iznenada preselio na ahiret. I dalje u nevjerici u njegov iznenadni odlazak s ovog svijeta prisjećamo se da je dr. Muhamed Ždralović rođen 1944. godine u Ždralovićima kod Bugojna, da je Gazi Husrev-begovu medresu u Sarajevu završio 1963. godine, da je diplomirao na Filološkom fakultetu u Beogradu na odsjeku za orijentalnu filologiju 1968. godine i na istom fakultetu 1972. godine magistrirao a 1980. godine i doktorirao. Skoro cijeli radni vijek proveo je predano radeći kao voditelj Orijentalne zbirke Arhiva Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti (JAZU), prije, a sada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU). Jedino je u međuvremenu u periodu 1992.-1997. godine radio kao savjetnik u veleposlanstvu Republike Hrvatske u Kairu.

U svom znanstveno-istraživačkom radu najviše se zanimamo za islamski aspekt kulturne baštine Bošnjaka. Objavio je preko pedeset radova, uglavnom iz islamskog kulturnog naslijeđa. Njegovo dvotomno djelo *Bosansko-hercegovački prepisivači djela u arabičkim rukopisima* dugo će vremena, zasigurno, biti nezaobilazan izvor i obavezna literatura za sve koji se budu bavili istraživanjem islamske rukopisne baštine uopće, a bošnjačke posebice. Kada sam prije dvije godine jednome arapskom istraživaču islamskog rukopisnog naslijeđa pokazao ovo djelo i objasnio mu o čemu se radi, toliko je bio iznenađen da se na ovako temeljit način neko kod nas bavi ovim segmentom islamskog kulturnog naslijeđa da mi je odmah predložio da zamolim dr. Ždralovića da pripremimo arapski prijevod ovoga djela. Ova je vijest posebno obradovala rahmetli dr. Ždralovića, koji me je obavijestio da je proširio ovo djelo za nekoliko hiljada imena novih bosanskohercegovačkih prepisivača, ali istovremeno sa žaljenjem konstatujući da bi bilo veoma teško uraditi u cijelosti prijevod ovoga djela na arapski s obzirom na to da je rukopisna zbirka Orijentalnog instituta u Sarajevu, koja je bila jedan od izvora njegovog rada, zapaljena od strane srpsko-četničkih piromana 1992. godine.

Rezultatima koje je predanim radom na istraživanju građe Orijentalne zbirke HAZU postigao, dr. Ždralović je ostavio trajan pečat na polju istraživanja naše kulturne baštine. Predstavljajući i interpretirajući sve bogatstvo islamskog kulturnog naslijeđa nastalog na našim prostorima, dr. Ždralović nam je ukazao i na pravce daljnjih istraživanja ovoga naslijeđa. Znajući za intenzivnu angažiranost dr. Ždralovića u njegovom naučno-istraživačkom radu vjerujemo da su iza njega ostali i neki neobjavljeni radovi. Zato se nadamo da će i oni uskoro biti objavljeni i da ćemo se u cijelosti moći upoznati sa njegovim naučnim opusom. Rezultati koje je postigao istražujući rukopise ove zbirke kao i građu u drugim sličnim institucijama predstavljaju značajan prilog razumijevanju islamskog aspekta kulturnog naslijeđa naših prostora i upoznavanju multikulturalnosti Bosne i Hercegovine i njoj susjednih zemalja. Nadamo se da će istraživači koji će naslijediti dr. Ždralovića u istraživanju Orijentalne zbirke Arhiva HAZU nastaviti njegovim stazama i da ćemo uskoro imati na raspolaganju i kataloški obrađenu ovu zbirku.

Dr. Ždralović je tokom svoga radnog vijeka saradivao i sa drugim kulturno-naučnim institucijama, organizacijama i društvima. Bio je angažiran i na Odsjeku za hungarologiju, turkologiju i judaistiku Filozofskog fakultetu u Zagrebu predavajući predmet Islamska civilizacija. Zapaženo je njegovo angažiranje i u bošnjačkom kulturnom društvu Preporod u Zagrebu, gdje je nekoliko godina bio urednik časopisa *Behar*, u kojem je objavio i nekoliko svojih radova. Aktivno je bio uključen i u rad Islamske zajednice. Više godina bio je član Medžlisa Islamske zajednice Zagreb i aktivno angažiran u njegovom radu. Tako je zajedno sa suprugom Muberom nekoliko godina radio i kao profesor u zagrebačkoj medresi „Dr. Ahmed Smajlović“. Neko vrijeme bio je i urednik tribine „Dr. Sulejman Mašović“. Saradivao je i sa Fakultetom islamskih nauka u Sarajevu.

O liku i naučnom radu dr. Ždralovića prilikom njegovog ispraćaja u bolji život na zagrebačkom groblju Mirogoj govorio je muftija zagrebački Ševko ef. Omerbašić i njegove kolegice i kolege sa kojima je zajedno radio i saradivao. Iz govora svih njih mogli smo se još jednom osvjedočiti da se radi o velikom i plemenitom čovjeku i da ćemo njegov gubitak svi dugo osjećati. Na kraju, molimo Allaha, dž. š., da mu oprostí njegove grijehé ukoliko ih je imao, nagradi ga ze njegova dobra djela i trud koji je uložio za napredak svoje vjere i naroda i da njegovoj porodici olakša bol zbog njegovog iznenadnog odlaska s ovog svijeta. Amin!

Mustafa Jahić